

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURHAN* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

Karayolları Genel Müdürlüğü Sanat Yapıları Dairesi Başkanlığı tarafından 28.05.2019 tarihinde, TMMOB üzerinden ilgili odalara gönderilen yazıda, kendi görev ve sorumluluk alanı içerisinde olmayan bazı konularda deprem yönetmelikleri hazırladığı görülmüştür.

Söz konusu yazı ve ekindeki düzenlenen taslak raporlara bakıldığında;

- Boru Hattı Sistemleri (Petrol, Doğalgaz, Su, Atık Su) Deprem Yönetmeliği
- Elektrik İletim Sistemleri ve İletişim Tesisleri Deprem Yönetmeliği
- Hava Meydanı Yapıları Deprem Yönetmeliği
- Karayolu ve Demiryolu Köprü ve Viyadükleri Deprem Yönetmeliği
- Karayolu ve Demiryolu Tünelleri ve Diğer Zemin Yapıları Deprem Yönetmeliği
- Kıyı ve Liman Yapıları Deprem Yönetmeliği
- Yalıtımlı ve Sönümleyicili Köprüler ve Viyadükler Deprem Yönetmeliği
- Geoteknik Konular Raporu

gibi farklı konularda deprem yönetmeliklerinin Yüksel Proje Uluslararası AŞ isimli tek bir firmaya ihale edilmek suretiyle yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Ancak Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görev, sorumluluk ve uzmanlık alanına girmemesine rağmen 2011 yılında yayınlanan UDSEP 2023 (Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı) strateji planına göre sorumlulukları da başka kurumlara verilmiş olan konularda da deprem yönetmelikleri hazırlatıldığı görülmektedir. Karayolları Genel Müdürlüğü uzmanlık alanı karayolu ile karayolu yol boyu mühendislik yapıları konusunda olup, yukarıda ifade edilen birçok konuda herhangi bir uzmanlığı bulunmamaktadır. UDSEP 2023 strateji belgesine göre de; Ulaştırma Bakanlığı'na sadece "Eylem B.1.6.3." kapsamında yer alan ulaşım sistemleri ve önemli ulaşım tesislerine ilişkin yönetmelikleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Büyükşehir belediyeleri ve belediyelerle birlikte hazırlaması görevi verilmiştir.

Yine UDSEP 2023 strateji belgesine göre, gömülü konumdaki "su, atık su, elektrik, iletişim, doğalgaz vb." depremle ilgili konularda da sorumlu kuruluş AFAD Başkanlığı olup, AFAD

14488

Başkanlığı tarafından belirlenen ilgili tüm bakanlıklar, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyeler, üniversiteler ve meslek örgütleri ile birlikte hazırlaması görevi verilmiştir.

Geçtiğimiz aylarda Trabzon, Ordu, Giresun, Rize’de meydana gelen sel felaketleri sonucunda, çok sayıda köprünün ve sanat yapısının yıkılarak onlarca insanımızın yaşamını kaybetmesi, buna bağlı olarak milyonlarca lira kamu kaynağının israf olmasına sebep olan konulara ilişkin teknik düzenlemeler ortada bırakılmışken, elektrik iletim hattı, boru hattı, hava limanı inşası gibi çalışma alanı olmayan konularda Karayolları Genel Müdürlüğü’nün çalışma yürütmemesi gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. Karayolları Genel Müdürlüğü hangi kurumsal bilgi ve deneyimle, kendi uzmanlık alanı içerisinde yer almayan ve UDSEP 2023 strateji belgesine göre de başka kurumlara görev olarak verilen “hava limanları, petrol, doğalgaz, su ve atık su, kıyı ve liman yapıları, elektrik iletim sistemleri gibi” konularda deprem yönetmeliği hazırlama görevi üstlenmiştir?
2. Bir deprem ülkesi olan ve sıklıkla doğa kaynaklı afetlerden etkilenen ülkemizde; ileride telafisi güç ve onarılamaz yaralara neden olabilecek, ilgili meslek örgütleri, üniversiteler, sorumlu kurumlar ve tanımlanan yerel idareler olmadan, kendi uzmanlık alanı içinde bulunmayan konularda düzenlemelerin Karayolları Genel Müdürlüğü’ne yaptırılmasının gerekçesi nedir?
3. Ülkemizde depremler başta olmak üzere, afetler konusunda ulusal stratejilerin oluşturulması, takip ve koordinasyonun sağlanması ile ülkenin farklı konularında uzmanlıklara sahip kurum ve kuruluşlarının katkıları ile öznel konularda deprem yönetmeliği hazırlama görevi verilen AFAD Başkanlığına söz konusu düzenlemelerin yaptırılmamasının gerekçesi nedir?
4. Söz konusu çalışmaya AFAD Başkanlığı başta olmak üzere, UDSEP 2023 strateji planına göre ilgili kurum niteliğinde olan Büyükşehir Belediyeleri, belediyeler, ilgili meslek örgütleri, iller bankası, üniversitelerin ilgili bölüm başkanlıkları, BOTAŞ, DHMİ gibi kuruluş temsilcileri yer almış mıdır? Almış ise isimleri, meslek gurupları nelerdir? Almamış iseler; dahil etmeyi planlıyor musunuz?
5. Görev, yetki ve sorumluluğu ile yukarıda belirtilen konularda liyakat sahibi olmamasına rağmen Karayolları Genel Müdürlüğü, hangi yetkiye dayanarak depremler gibi ülke için son derece önemli bir konuda işin ehli olup, olmadığı bilinmeden, işin bir firmaya ihale edilmesi suretiyle rapor taslaklarının hazırlatmıştır. Bu taslak raporların hazırlaması için söz konusu firmaya ne kadar kaynak aktarılmış veya aktarılacaktır?
6. Multi-disipliner bir alan olan deprem mühendisliği çalışmaları konusunda hazırlanan taslak rapor çalışmalarında görev alan uzmanlar kimlerdir? Hangi kurumlar adına görev almışlardır?

14488

7. UDSEP 2023 deprem stratejisi ve eylem planına göre, deprem yönetmeliği çalışmaları içinde yer alması gereken ilgili meslek örgütlerinden biri olan TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası neden bu çalışmalara dahil edilmemiştir?
8. Deprem Yönetmeliği rapor taslakları içerisinde yer alan ve birçok konuda çalışma yürütmesi istenilen "Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerini" yerine getirecek uzman sayısı hakkında bilginiz var mıdır? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Ocak 2019 yapılan düzenleme ile verilmeye başlanan Tasarımın Gözetimi ve Kontrolü uzmanlık alanlarından biri olan TGUA-1 uzman sayısının üç kişi, TGUA-2 uzmanı kişi sayısının da bir kişi olduğu iddiası doğru mudur? Doğru ise özel kişilere rant aktarmayı amaçlayan bu düzenlemelerin deprem yönetmeliği içerisine yerleştirilmesinin nedeni nedir?